

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1947.

Första kammaren.

Nr 27.

Fredagen den 13 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 4 eftermiddagen.

Herr **talmannen** yttrade: Efter samråd med andra kammarens talman och överläggningar i talmanskonferensen får jag beträffande riksdagsarbetet under de närmaste veckorna meddela följande.

Arbetsplenium hålles om onsdag den 18 juni i vanlig ordning. Sista arbetsplenium före midsommar hålles fredagen den 20 juni. Därefter sammanträder kammaren icke förrän fredagen den 27 juni, då bordlägningsplenium hålles kl. 4 em. Lördagen den 28 och måndagen den 30 juni avses för arbetsplena. Allt detta under förutsättning att intet oförutsett inträffar, som påkallar en annan ordning.

Under tiden för kamrarnas midsommarledighet kunna givetvis utskotten sammanträda i den utsträckning, som arbetet det påfordrar.

Herr statsrådet *Sträng* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 321, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den Internationella arbetsorganisationens sjätte sjöfartskonferens år 1946 fattade beslut; och

nr 322, angående ändrade grunder för statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskolor.

Justerades protokollet för den 7 innevarande månad.

Anmäldes och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 311, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1946 vid dess tjugonionde sammanträde fattade beslut;

nr 312, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 15 december 1944 (nr 779) om kristillägg å daghjälp från erkända arbetslöshetskassor;

nr 313, i anledning av väckt motion om utredning av frågan om full ersättning till kringliggande bygd för skador i anledning av vattenkraftanläggningar och vattenregleringar m. m.; samt

nr 314, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461), dels ock i ämnet väckta motioner.

Anmäldes och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 315, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt vissa förutvarande bilbesiktningsmän m. fl.

Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 324, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inköp av Källstorps Södergård i Ljungby och Dörby socknar, Kalmar län;

nr 325, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till Grundförbättringar: Lyckebyåns regleringsföretag; samt

nr 331, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dispositionen av vissa för budgetåret 1943/44 å kapitalbudgeten under diverse kapitalfonder anvisade investeringsanslag.

Om ersättning till sockerbetsodlare för vissa biltransporter.

Herr statsrådet och chefen för folkhushållningsdepartementet **Sträng**, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara herr Karl Perssons interpellation om ersättning till sockerbetsodlare för vissa biltransporter, erhöll ordet och anförde: Herr talman! Med första kammarens tillstånd har herr Karl Persson till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet framställt följande spörsmål, vilket jag med hans medgivande härmed kommer att besvara.

Är statsrådet villig att medverka till att sockerbetsodlare, som transportera sockerbetor medelst lastbil direkt till sockerfabrik, kunna få samma fraktersättning, som hade kommit dem till del om de hade transporterat betorna medelst järnväg från deras närmaste järnvägsstation?

Vid de förhandlingar, som föregå regeringens förslag till riksdagen angående reglering av sockernäringen och som föras mellan å ena sidan statens sockernämnd tillsammans med representanter för statens livsmedelskommission och statens priskontrollnämnd samt å andra sidan styrelsen för Sveriges betodlars centralförening, upptagas till ingående övervägande samtliga sådana sockerbetsodlingen berörande spörsmål, som betodlareföreningens styrelse såsom representativt förhandlingsorgan för landets organiserade betodlare önska få fram till avgörande. Så skedde även vid vårens förhandlingar. Emellertid har betodlareföreningens styrelse varken i år eller tidigare bland den serie av frågor, som av styrelsen anmälts till förhandling, framfört krav, att betodlare, som transportera sockerbetor medelst lastbil direkt till sockerfabrik, skulle få fraktbidrag. I vissa speciella fall — såsom vid dylika transporter å öarna och i Västergötland — lämnas redan ett visst fraktbidrag för landsvägstransporter, men däremot har — såsom nyss anförts — icke varit framfört såsom förhandlingskrav, att odlarna skulle generellt få fraktbidrag vid landsvägstransporter. Någon anledning för statsdelegerade att ingå på denna fråga har icke funnits.

Da alltså den i interpellationen framförda frågan ej upptagits i årets förhandlingar om betodlingsvillkoren och dessa nu äro för 1947 års betodling avtalsmässigt reglerade såväl kollektivt som i kontrakt mellan sockerbruken och en var enskild betodlare, kan uppenbarligen intet åtgöras i saken beträffande årets betodling.

Huruvida tillräcklig grund finnes för att för kommande års betodling tänka sig fraktbidrag för lastbilstransporter av betor kan svårligen sägas annat än efter utredning och förhandling. Det är å ena sidan klart, att ju mera biltrafiken åter tager fart och arbetskraftssvårigheterna öka åtskilligt talar för uppmuntrande av landsvägstransporter. Å andra sidan bör observeras, att fraktbidrag för lastbilstransporter antingen kräver ett rätt betydande kontrollsystem eller att transportererna ske i sockerfabrikernas egen regi, varjämte kostnaden för det ifrågasatta fraktbidraget vid nuvarande konstruktion av avtalet mellan staten och sockerbolaget stannar å staten eller pålägges sockerpriset. Därjämte är att märka, att då det synes rimligt att odlarnas transporter från gården till närliggande station böra bäras av dem själva, det blir ett svårlöst problem att av-

Om ersättning till sockerbetsodlare för vissa biltransporter. (Forts.)

göra, för huru stor del av en vägtransport direkt till fabriken ett eventuellt fraktbidrag skall utgå. Sammanfattningsvis kan alltså sägas, att för årets betodling intet torde kunna åtgöras i saken, men att frågan kan upptagas till utredning och förhandling för kommande års betodling, därest Sveriges betodlareförenings styrelse så begär.

Herr Persson, Karl: Herr talman! Jag ber först att få tacka herr statsrådet för det i stort sett välvilliga svaret på min interpellation. Ett par synpunkter vill jag dock vid detta tillfälle gärna anknyta till detta spörsmål.

Det är alldeles riktigt som herr statsrådet säger, att ju mera biltrafiken ökas, desto mera talar för att detta transportsätt bör uppmuntras. Det är ju arbetskraftsbristen och det allmänna tidsläget som driva fram denna utveckling, och då är det givetvis riktigt, att transporten av betor per bil direkt till fabriken beredes samma förmån som den transport, som sker på landsväg till station och därefter med järnväg. Från platser, belägna litet längre bort från järnvägsstation, få ju betorna mestadels ändå lov att transporteras med bil till stationen, och då är säkerligen det rationellaste sättet att köra dem med bil direkt till fabriken, såvida icke avståndet från platsen för odlingen till fabriken är allt för långt. Jag är övertygad om att transportersättning även vid biltransport skulle stimulera odlingen av sockerbetor på sådana platser, där avståndet till järnvägsstation är långt men förutsättning för betodling föreligger och behövligen arbetskraft antingen finnes att tillgå inom familjen eller kan framskaffas bland närboende eller överhuvud taget inom området i fråga — det brukar ju på de flesta platser finnas personer, som kunna åtaga sig tillfälligt arbete på orten, fastän de på grund av speciella familjeförhållanden eller arbetsuppgifter inte kunna åtaga sig arbete på längre bort från hemmet belägna platser.

Att icke denna fråga har blivit upptagen vid förhandlingarna mellan betodlareföreningen och statens sockernämnd är ju riktigt, men den har däremot varit föremål för förhandlingar under tidigare år mellan betodlareföreningen och sockerbolaget; utan att dessa lett till något resultat, närmast på grund av motstånd från sockerbolagets sida. Det är detta som givit mig anledning att ta upp frågan här.

Det är ju klart att det blir något ökade kostnader, om även sådana betodlare, som nu inte få någon transportersättning och som givetvis ha de drygaste kostnaderna, skule få sådan ersättning. Men för statens del eller, vilket väl kanske blir fallet, när det gäller en ökning av sockerbetspriset, är det inte stora saker det härvidlag rör sig om.

Att anföra siffror är ju alltid vanskligt, när grunden för dem inte är exakt, men om vi antaga, att en femtedel av hela betskörden komme att transporteras till fabrik på detta sätt, vilket säkerligen är högt räknat, och om vi även antaga, att den fraktersättning, som kunde komma i fråga — nämligen ersättning för frakten från odlarens närmaste järnvägsstation till fabriken — utgjorde 25 öre för 100 kilogram, vilket säkerligen också är räknat i överkant, så skulle ju genomsnittskostnadsökningen, om man får använda detta uttryck, för 100 kilogram betor bli 5 öre, vilket motsvarar $\frac{1}{3}$ öre per kilogram socker.

Jag tror inte att husmödrarna skule ha något att invända emot en sådan prishöjning, i all synnerhet om odlingen av sockerbetor därigenom kunde stimuleras, så att tillgången på socker kunde bli aldrig så litet bättre.

Vad sedan beträffar svårigheterna att räkna ut transportbidragens storlek, så behövs, såvitt jag kan förstå, intet särskilt kontrollorgan härför, då det enda, som behöver göras, är att från fabriken betala ut samma fraktersättning till ifrågakvarande odlare som nu betalas ut till järnvägen, nämligen den

Om ersättning till sockerbetsodlare för vissa biltransporter. (Forts.)
fraktersättning för bettransporten från odlarens närmaste järnvägsstation och till sockerbruket, som nu betalas, då betorna transporteras medelst järnväg.

Jag är emellertid tacksam för statsrådets positiva inställning till frågan, och jag hoppas att den därigenom skall få sin lösning vid förhandlingarna om nästa års betodling.

*Om ökat
skydd för
omyndigs
rättssäkerhet
m. m.*

Ordet lämnades härefter till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet **Zetterberg**, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara herr Ströms interpellation om ökat skydd för omyndigs rättssäkerhet m. m., och nu yttrade: Herr talman! Med första kammarens tillstånd har dess ledamot herr Ström frågat mig, om jag vore villig att låta undersöka ett visst angivet fall av förmyndarförvaltning samt, om så funnes befogat, medverka till att myndlingen i skälig omfattning erhöle ekonomisk gottgörelse för lidna förluster. Vidare har herr Ström frågat, huravida man kunde förvänta ytterligare åtgärder till skydd för omyndigs rättssäkerhet.

I det av herr Ström åsyftade fallet hade ett barn under sina första levnadsår ärvt en betydande förmögenhet efter sin fader och sina farföräldrar. Till förmyndare förordnades skilda personer efter varandra, av vilka den siste handhade förmyndarskapet under de elva senaste åren av omyndighetstiden. Sedan myndlingen år 1924 uppnått myndig ålder, väckte han talan mot den siste förmyndaren med yrkande om ersättning för förluster som denne och de tidigare förmyndarna enligt hans förmenande tillskyndat honom. Myndlingens talan ogillades i alla instanser, och en av honom senare gjord ansökning om resning i målet har icke beviljats.

Interpellanten har framhållit, att härigenom konstaterats att den siste förmyndaren icke gjort sig skyldig till någon vårdslöshet eller försummelse vid förvaltningen. Det vore, enligt vad i interpellationen påpekas, i stället de tre eller två första förmyndarna som vidtagit de förlustbringande åtgärderna. Tiden för anställande av klandertalan mot dem, vilka varit förmyndare under tiden då myndlingen var 1—9 år, hade emellertid gått till ända långt innan det myndlingen uppnått myndig ålder, varför myndlingen vore rättslös i förhållande till dem.

Gentemot detta vill jag framhålla, att när en avgående förmyndare efterträdes av en annan, det åligger den senare att i viss utstäckning granska den förres förvaltning samt att, om så kräves, klandra denna inom stadgad preskriptionstid. Har den avgående förmyndaren i sin förvaltning visat vårdslöshet, som medfört ersättningsfordran för den omyndige, och har den tillträdande förmyndaren genom underlåtenhet att göra fordringen gällande föranlett att denna blivit preskriberad, kan detta ådraga den nye förmyndaren ersättningskyldighet, om underlåtenheten kan anses ha inneburit vårdslöshet i hans egen förvaltning. Den omyndige står alltså icke rättslös i vad avser försummelse begångna av andra förmyndare än den som handhar förvaltningen vid förmyndarskapets upphörande. I den förut nämnda rättegången grundade myndlingen sina ersättningsyrkanden mot den siste förmyndaren även på att han icke klandrat företrädaernas förvaltning.

Jag kan uppenbarligen icke här gå in på alla de närmareomständigheterna i det av herr Ström angivna fallet, vilket på framställning av myndlingen har undersökts av både justitiekanslersämbetet och riksdagen; justitieombudsman utan att någon av dem funnit påkallat att vidtaga några åtgärder. Det synes mig icke föreligga anledning att föranstalta om ytterligare undersökning. Även om det kunde konstateras försummelse av någon av de tidigare förmyndarna, som fungerade under åren 1904—1913, är nämligen talerätten mot dem preskriberad, och vad angår den siste förmyndaren lär genom lagakraft-

Om ökat skydd för omyndigs rättssäkerhet m. m. (Forts.)

vunnen dom avgjorts att han är fri från ersättningsskyldighet. Och att ikläda statsverket skyldighet att ansvara för förluster i anledning av eventuellt föreliggande försummelse från förmyndares sida torde knappast kunna komma i fråga. En sådan åtgärd skulle draga med sig svårberäknliga konsekvenser för andra fall. Det föreligger ju här ingen som helst rättslig förpliktelse för det allmänna. Jag vill i detta sammanhang påpeka, att en förmyndare icke har ställningen av en offentlig funktionär. Den omständigheten, att samhället, i de omyndigas intresse, kringgärdat förvaltningen av deras egendom med lagföreskrifter och underkastat densamma offentlig kontroll, kan icke rubba detta förhållande.

Å andra sidan är det naturligtvis ett viktigt samhällsintresse att kontrollanordningarna äro så utformade, att risken för förluster av detta slag i möjligaste mån elimineras. I detta hänseende föreligga emellertid numera helt andra och mycket starkare garantier än de som funnos vid den tid, då de av interpellanten åsyftade förlustbringande förvaltningsåtgärderna skulle ha vidtagits. Genom förmynderskapslagen, som trädde i kraft den 1 januari 1925, infördes sålunda en reformerad kontrollorganisation med särskilda fasta kontrollanter, överförmyndarna. År 1940 genomfördes sedan ändringar i denna lag för att åstadkomma ännu starkare kontroll över förmyndarförvaltningen.

I nu gällande lag fastslås uttryckligen förmyndares plikt att förvalta den omyndiges medel såsom anförtrott gods. En förmyndare får således ej genom att indraga den omyndiges medel i sin förmögenhet ställa sig såsom dennes gäldenär för motsvarande belopp. Ett dylikt förfarande kan nu medföra straffansvar. Vid förvaltningen av den omyndiges egendom är förmyndarens handlingsfrihet underkastad långtgående inskränkningar dels såvitt angår placeringen av omyndigs medel och dels i avseende å vissa rättshandlingar. I förstnämnda avseende gäller, att förmyndaren skall göra penningmedel räntebärande genom inköp av obligationer, utlåning mot inteckning i fast egendom eller insättning i bank i överensstämmelse med vissa närmare regler, som bl. a. innehålla stränga krav på beskaffenheten hos de obligationer och den inteckningssäkerhet, som får ifrågakomma. Värdehandlingar skola deponeras hos bank, då värdet överstiger 2 000 kronor. Deposition hos bank kan beträffande statens obligationer m. m. ersättas av inskrivning i vederbörande skuldbok. I syfte att hindra att egendom som tillfaller omyndig skall passera förmyndarens händer har för vissa fall stadgats skyldighet för tredje man att nedsätta eller inbetala omyndig tillkommande värdehandlingar eller penningmedel direkt hos bank, alltså utan förmedling av förmyndaren. Beträffande bankens vård av nedsatta värdehandlingar ha givits åtskilliga föreskrifter som syfta till att handlingarna ej annat än i rena undantagsfall skola behöva utlämnas till förmyndaren. Beträffande omyndigs banktillgodohavanden är huvudregeln den, att medlen skola vara underkastade spärr, d. v. s. att de ej må uttagas utan överförmyndarens tillstånd.

I fråga om förmyndarens befogenhet att företaga rättshandlingar å den omyndiges vägnar gäller bl. a. den inskränkningen, att förmyndaren icke äger sälja eller inteckna omyndigs fasta egendom utan rättens tillstånd. Vidare fordras samtycke av överförmyndaren till upptagande av lån och ingående av växelförbindelse m. m.

I vår nu gällande förmynderskapslagstiftning har man alltså genom mycket omfattande kontrollanordningar sökt att i görligaste mån bereda skydd åt de omyndigas egendom. Enligt min mening finns det för närvarande knappast tillräcklig anledning att åter upptaga frågan om förmyndarkontrollen.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 319, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 13 § lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete, m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 320, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 26 och 27 §§ lagen den 29 juni 1923 (nr 286) om sparbanker, m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 323, med förslag till lag om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar, m. m.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 321 och 322.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 360, av herr *Domö* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område; och
nr 361, av herr *Albertsson* m. fl., i samma ämne.

*Interpellation
ang. beskjut-
ningen i
Österrike av
svenska
Rädda barn-
ens bil.*

Herr **Wagnsson** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Enligt ingångna meddelanden har intendenten vid Rädda barnens hjälporganisation i Wien Arne Karlsson på onsdagskvällen dödats, då en rysk vaktpost öppnade eld mot den bil, i vilken han färdats från Wien i riktning mot Bratislawa. Bilen, som fördes av den dödade, var i likhet med den svenska hjälpverksamhetens bilar i Österrike och i Ungern vitlackerad med påmålad svensk flagga. Dessutom angavs tydligt i text på tyska, engelska och ryska, att bilen tillhörde svenska Rädda barnen. Händelsen ägde rum vid Kitsee-Berg i Österrike, nära de ungerska och tjeckoslovakiska gränserna. Orsaken till skottlossningen uppges vara, att bilen framfördes på en av den ryska militären spärrad väg.

Genom det inträffade har den svenska hjälpverksamheten i Österrike lidit en stor förlust. Men därjämte har skapats en osäkerhetskänsla, som försvårar det svenska hjälparbetet i de ockuperade länderna. Det måste vara ett svenskt intresse, att alla de med det timade förknippade omständigheterna klarläggas. Jag är övertygad om att utrikesdepartementet genom den svenska beskickningen i Wien införskaffat de uppgifter, som kunna erhållas. Av särskilt intresse är att så långt möjligt söka bringa klarhet i fråga om orsakerna till den för den svenska hjälpverksamheten så ödesdigra olyckshändelsen. Jag anhåller därför om kammarens tillstånd att få till hans excellens ministern för utrikes ärendena framföra följande interpellation:

Är hans excellens i tillfälle delge kammaren resultatet av en genom utrikesdepartementets försorg gjord utredning rörande de med beskjutningen i Österrike av svenska Rädda barnens bil förknippade omständigheterna?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spørsmål finge framställas.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.25 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Lördagen den 14 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 4 eftermiddagen.

Herr statsrådet *Zetterberg* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 324, med förslag till lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 (nr 26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 339, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till byggnadslag m. m. i vad den hänvisats till konstitutionsutskottet.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 321, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den Internationella arbetsorganisationens sjätte sjöfartskonferens år 1946 fattade beslut, hänvisades propositionen, såvitt angick konvention (nr 71) angående pensionering av sjömän, till bankotskottet och i övrigt till behandling av lagutskott.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 322, angående ändrade grunder för statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskolor.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:
nr 360, av herr *Domö* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område; och
nr 361, av herr *Albertsson* m. fl., i samma ämne.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 324.

Anmälades och bordlades

utrikesutskottets utlåtande nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Jugoslaviska Federativa Folkrepubliken träffad handelsöverenskommelse m. m.;

konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 12 regeringsformen;

nr 21, i anledning av väckta motioner om överflyttning till utrikesutskottet av granskningen av statsrådsprotokollen i utrikesärenden;

nr 22, i anledning av väckt motion angående åtgärder för stärkande av riksdagens kontrollmakt över regering, förvaltning och rättskipning;

nr 23, i anledning av väckta motioner om inrättande av en riksdagens ombudsmannabefattning för övervakning av frihetsberövanden;

nr 24, i anledning av väckta motioner angående vidgad medbestämmande-

rätt för riksdagen beträffande författningar, som innebära väsentliga ingrepp i medborgares frihet och egendom; samt

nr 25, i anledning av väckta motioner om intensifiering av utrikesnämndens verksamhet och behandlingen i riksdagen av handelspolitiska frågor;

statsutskottets utlåtanden:

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till överstyrelsen för yrkesutbildning jämte i ämnet väckta motioner;

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till domkapitlen och stiftsnämnderna m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 172, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående närmast erforderliga åtgärder för tillgodoseende av Sveriges behov av matematikmaskiner;

nr 173, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 174, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till nybyggnad för statens rättsläkarstation i Stockholm;

nr 175, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till jordbrukets byggnadsstudiekommitté;

nr 176, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till täckning av vissa vid skifferoljeverket vid Kinne-Kleva uppkomna driftsförluster och avvecklingskostnader;

nr 177, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till statens provningsanstalt;

nr 178, i anledning av väckt motion angående anslag för budgetåret 1947/48 till bidrag till upprättande av en livräddningsstation på Hanö;

nr 179, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående slutlig reglering av riksstaten för budgetåret 1946/47 m. m., i vad propositionen avser justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående slutlig reglering av riksstaten för budgetåret 1946/47 m. m., i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde;

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående slutlig reglering av riksstaten för budgetåret 1946/47 m. m., i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde;

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till kristillägg till erkända arbetslöshetskassor;

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet rörande arbetarskydd;

nr 184, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för ålderdomshemsvårdens ordnande och utbyggnad m. m. jämte i ämnet väckt motion;

nr 185, i anledning av väckta motioner angående statsbidrag till bekostande av hörapparater för döva och lomhörda m. m.; samt

nr 186, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av djurgårdskommissionen m. m. jämte i ämnet väckt motion;

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av sockernäringen i riket m. m.; samt

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om avveckling av den allmänna omsättningsskatten för vissa motorfordon;

bankoutskottets utlåtande nr 44, i anledning av ifrågasatta åtgärder för rationalisering av riksdagstrycket m. m.;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 49, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 1 november 1940 (nr 924) med särskilda bestämmelser angående patent vid krig eller krigsfara m. m., dels ock Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en den 8 februari 1947 avslutad internationell överenskommelse rörande bibehållande och återställande av rättigheter på den industriella äganderättens område, m. m.;

nr 50, i anledning av väckt motion angående utredning i syfte att trygga patenthavares rätt även under tider av krig eller krigsfara; samt

nr 51, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i utlänningslagen den 15 juni 1945 (nr 315) samt om fortsatt giltighet av samma lag, dels ock väckt motion om åtgärder till förstärkande av rätten för utlännning, som är gift med svensk kvinna, att vistas här i riket;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 39, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kommunernas bidrag till kostnader för folkpensioneringen, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående upphävande av 61 § 2 mom. lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården;

nr 42, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 22 juni 1928 (nr 254) om arbetsdomstol, m. m.;

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal, m. m.; samt

nr 44, i anledning av väckta motioner om skärpt lagstiftning rörande uthyrning av bostäder;

jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 47, i anledning av väckt motion angående obligatorisk ansvarighetsförsäkring för jägare;

nr 48, i anledning av väckt motion om utredning rörande skyldigheten för arrendatorerna att erlagga brandförsäkringsavgifterna för kronan tillhöriga byggnader å de norrländska kronoparkerna;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverksproposition: bil. 30; kapitalbudgeten: jordbruksdepartementet under punkten 10, Egnahemslånefonden, gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående slutlig reglering av riksstaten för budgetåret 1946/47 m. m., såvitt angår nionde huvudtiteln;

nr 51, i anledning av väckta motioner om statsbidrag till Rånebygdens kalkbruksförening u. p. a. för uppförande av en kalkbruksanläggning;

nr 52, i anledning av väckta motioner om anslag till fraktlindring för frukt till Norrbottens och Västerbottens län;

nr 53, i anledning av väckta motioner angående utredning om utvidgning och effektivisering inom växtskyddets område, m. m.;

nr 54, i anledning av väckta motioner angående obligatorisk försäkring av mindre nötkreatursbesättningar;

nr 55, i anledning av väckta motioner om revision av kungörelserna angående lån från frukt- och potatislagerhusfonden samt angående statsbidrag för uppförande av frukt- och potatislagerhus; samt

nr 56, angående departementsvis uppgjorda förteckningar över försäljningar av m. m. av viss kronan tillhörig fast egendom; ävensom

första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning av väckt motion om organiserandet av en statlig produktion av byggnadsmaterial m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.11 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 17 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 4 eftermiddagen.

Justerades protokollen för den 10 och den 11 innevarande månad.

Herr talmannen meddelade, att från Finlands riksdag ankommit en skrivelse, som nu upplästes och var så lydande:

Sveriges riksdag.

Finlands riksdag vill härmed till Sveriges riksdag framföra ett hjärtligt tack för den lyckönskan Sveriges riksdag genom sina representanter framförde vid vår enkammares 40-årsjubileum. Den vackra minnesgåva Sveriges riksdag vid jubileet överlämnade skall vara vår riksdag en kär erinran om det goda förhållandet mellan våra parlament.

Helsingfors den 10 juni 1947.

A Finlands riksdags vägnar:

K. A. Fagerholm.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 310, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt disposition av vissa äldre reservationsanslag under fjärde huvudtiteln m. m.;

nr 332, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till Navigationskolorna: Skolhälsovård;

nr 333, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt statsgaranti för exportkredit;

nr 334, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av överståthållarämbetet m. m.;

nr 335, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ägoutbyten och fastighetsförsäljningar;

nr 336, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen beträffande kapitalbudgeten under försvarets fabriksfond gjorda framställning om anslag för budgetåret 1947/48 till viss ersättningsanskaffning av maskiner m. m. för krigsmaterielverket;

nr 337, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen beträffande kapitalbudgeten under försvarets fabriksfond gjorda framställningar om an-

slag för budgetåret 1947/48 till uppförande av central beklädnadsverkstad m. m. jämte i ämnet väckta motioner; samt

nr 338, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förslag till förordning rörande förkortning av utbildningstiden för vissa värnpliktiga m. m., såvitt avser frågan om bestridande av kostnader för effektivisering av de värnpliktigas utbildning.

Anmäldes och godkändes första lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 316, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till byggnadslag m. m., i vad propositionen hänvisats till lagutskott, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 317, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till byggnadsstadga;

nr 318, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändring av vissa vägväsendet berörande författningar;

nr 319, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1—3 §§ förordningen den 20 november 1845 (nr 50 s. 1) i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva, m. m.;

nr 320, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i förordningen den 18 juni 1937 (nr 486) angående försäljning av rusdrycker;

nr 321, i anledning av väckta motioner om ändring i 14 kap. 15 § och 15 kap. 23 och 24 §§ strafflagen;

nr 322, i anledning av väckt motion om viss ändring av bestämmelserna i 7 § sinnessjuklagen; samt

nr 323, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kyrkomusiker m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 324, med förslag till lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 (nr 26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

Föredrogs och bordlades ånyo utrikesutskottets utlåtande nr 9, konstitutionsutskottets utlåtanden nr 20—25, statsutskottets utlåtanden nr 170—186, bevillningsutskottets betänkanden nr 37 och 38, bankoutskottets utlåtande nr 44, första lagutskottets utlåtanden nr 49—51, andra lagutskottets utlåtanden nr 39, 40 och 42—44, jordbruksutskottets utlåtanden nr 47—55 och memorial nr 56 samt första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 13.

Anmäldes och bordlades jordbruksutskottets memorial nr 63, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om lönegradsplacering av distriktslantmätare m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.05 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.
